

Arvoisa asiakas,

Menetelmä- ja viitearvomuutos

HYDROKSIPROGESTERONI (17-) S -17HPROG KL 1644

Hydroksiprogesteronin (17-) radioimmunologisen menetelmän (RIA) reagenssien valmistus on lopetettu. Teemme jatkossa tutkimuksen massaspektrometrisellä (LC-MS/MS) menetelmällä¹. Näytteenotto- ja lähetysohjeet sekä tutkimuksen tekotiheys pysyvät ennallaan. Massaspektrometriaan perustuva menetelmä (x) on aiempaa RIA-menetelmää (y) spesifisempi ja antaa keskimäärin matalampia tuloksia, $y = 1.32x + 0.02$ ($r=0.97$; $n=26$)². Varsinkin matalilla pitoisuuksilla (alle 5 nmol/l) tulokset ovat selvästi luotettavampia. Uuden menetelmän käyttöönoton yhteydessä tutkimuksen viitearvot ja tulosten tulkinta muuttuvat seuraavasti:

Viitearvot

naiset	follikkelivaihe	alle	2.5	nmol/l
	ennen puberteettia	alle	2.1	nmol/l
miehet		1.2 -	5.0	nmol/l
	ennen puberteettia	alle	2.5	nmol/l

Tulkinta

Korkeita (10-100-kertaisia) arvoja nähdään synnyntäisessä 21-hydroksylaasi-defektissä (CAH), joka ilmenee vastasyntyneillä. Ei-klassisessa, harvinaisessa puberteettivaiheessa puhkeavassa ("late onset") lisämunuais-hyperplasiassa arvot ovat lievästi kohonneet. Tämän tilan diagnosoimiseksi käytetään ACTH-rasitusta (Pt-ACTH-R3). Steroideja tuottavat munasarjakasvaimet voivat myös kohottaa arvoja. Kohonneita arvoja tavataan myös lisämunuaiskasvainten yhteydessä. Lapsilla ensimmäisen ikävuoden arvot ovat yleensä korkeampia kuin myöhemmin lapsuusiässä.

Muutokset koskevat niitä tuloksia, joiden vastaamispäivä on 25.11.2014 ja siitä eteenpäin.

Kirjallisuus:

1. P. Keski-Rahkonen, K. Huttunen, M. Poutanen, S. Auriola. Fast and sensitive liquid chromatography-mass spectrometry assay for seven androgenic and progestagenic steroids. in human serum. J. Steroid Biochem. Mol. Biol. 2011; 127: 396-404.
2. U. Turpeinen, O. Itkonen, L. Ahola, U.-H. Stenman. Determination of 17 α -hydroxyprogesterone in serum by liquid chromatography-tandem mass spectrometry and immunoassay. Scand. J. Lab. Invest. 2005; 65: 3-12.

Tiedustelut:

kemisti Johanna Ristimaa
puh. 043 825 3034
johanna.ristimaa@medix.fi

Hintatiedustelut:

asiakasyhteyspäällikkö Anne Knaapila
puh. 050 409 0864
anne.knaapila@medix.fi

kemisti Liisa Ahola
puh. 050 409 0653
liisa.ahola@medix.fi